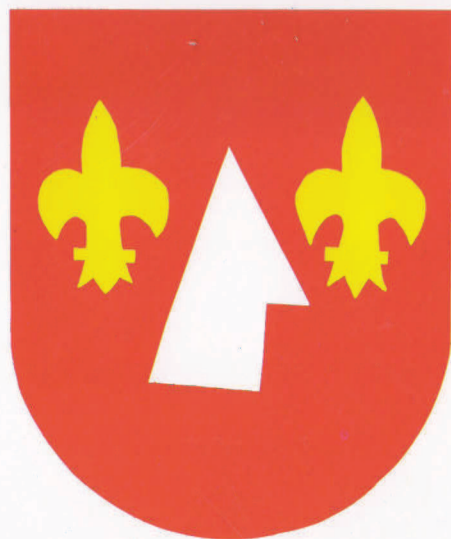

1994
jubilejný rok obce
R Y B K Y

1394 - 1994

Bohuš Kuchar

Rodný kraj

*Rád prichádzam do rodného kraja.
List stromu v ústrety šveholí.
Uprostred rozkvitnutého mája
spev škovránka zneje od polí.
Brezový háj nad priehradou šumí,
k oblohe čnejú staré rummy.*

*Rodný kraj, môj rodný kraj,
žiaden iný nemá tolko krás.
Sem prichádzam pookriať,
domov rád sa vracia každý z nás.
Údolie nad iné celkom prosté,
romantika žiadna na pohľad.
Dookola poorané kopce,
za dedinou len topoľov rad.
Predsa len najkrajší kraj
rodná obec, rodné údolie.
Nad ňu krajšej v svete niet,
pre mňa navždy môj pozemský raj.*

*Roky letia, život všetko mení.
Vrásky vejár tkajú na líci.
Opäť stojím v tichom zamyslení
na pustom návrší pri obci.
Spomínam na prvé mužné kroky,
prvý keď som tu pocítil máj.*

*Rodný kraj, môj rodný kraj,
rokmi získal celkom novú tvár.
Mladosti sa zmenil háj,
iný je aj pohľad na chotár.
Čas vysušil studničky, bariny,
starý potok iný lem tiež má,
rozorané pažite, strminy,
vôkol vlní sa obilný lán.*

*Rodný kraj, môj rodný kraj,
rovnaký sa napriek tomu zdá.
Svoje kúzlo pre mňa má,
hoc by som odišiel tisíckrát.*

Vážení spoluobčania, milí rodáci,

dostalo sa mi cti, aby som v mene obecného zastupiteľstva napísal príhovor k tomuto jubileu, ako pozdravnú zdravicu oslavujúcim Rybkám, ktorá s nasledujúcim textom zostane pre nás všetkých svedectvom súčasného života našej obce.

Autorský kolektív, zložený z predsedov spoločenských organizácií a zástupcu Poľnohospodárskeho družstva Senica bol inšpirovaný týmto výročím. Okrem toho, že uplynulo 600 rokov od vystavenia prvej písomnej zmienky o obci, je to i rok 5 - výročia vysviacky nášho nového rím.-kat. kostola, zasväteného Panne Márii.

Oslava významného jubilea nás všetkých vedie k úvahám o dejinných udalostiach, ktoré prežila naša obec. Zároveň nech sú inšpiráciou pre nás všetkých v hľadaní nových, správnejších ciest, k lepšej budúcnosti občanov.

Údaje, ktoré sú spomenuté v tomto zborníku, sú iba malým zlomkom toho, čo prežila naša obec za celé obdobie.

Vydaním tohto zborníka chceme všetkým súčasným obyvateľom a rodákom priblížiť udalosti, ktoré prežilo ich rodisko, prípadne ich terajšie trvalé bydlisko.

Nech odkaz našich predkov nás všetkých obyvateľov obce i tých novonarodených, prípadne prisťahovaných v ďalších rokoch podnieti k väčšej zodpovednosti, ohľaduplnosti a porozumeniu za spoločné dobro občanov.

Je potrebné pokračovať v úsilí o ďalší rozkvet našej obce, o zachovanie vybudovaných hodnôt. Je potrebné budovať a vychovávať obec tak, aby sme boli na ňu hrdí.

Zároveň chcem požiadať všetkých, ktorí čítajú tento príhovor, aby si uctili pamiatku svojich bývalých, zomrelých spoluobčanov, ktorí mali nemalú zásluhu na budovaní našej obce.

Želám všetkým spoluobčanom, rodákom a ostatným čitateľom príjemné chvíle pri čítaní zborníka a rozšírení si vedomostí o našej 600 - ročnej obci.

Na záver ďakujem všetkým, ktorí sa aktívne podielali na zostavení zborníka alebo pri zabezpečovaní dostupných materiálov.

Ján Michalica
starosta

Prírodné pomery

Obec Rubky leží na 17° 21' vých. z. dĺžky a 48° 42' sev. z. šírky., 4 km na severozápad od okresného centra Senice nad Myjavou v severovýchodnej časti Záhorskej nížiny, na jej rozhraní s Myjavskou pahorkatinou vo výške 223 m n. m. Chotár Rybiek je krajinou zhruba južného sklonu. Má ráz mierne zvlnenej roviny s nadmorskou výškou 210 - 297 m. K najnižšie položeným miestam patria Obecnice, Pasienky, Nivky a Rybník. V západnej a severnej časti chotára je povrch členitejší /najmä Háje 241 m, Panské, Diely a Virovská 281 m/. Výškové rozdiely medzi chrbtami a dolinami sú asi 40 m.

Rozloha celého katastru obce je 562,59 ha. Z toho je 494,02 ha ornej pôdy, 13,44 ha lúk, ostatnej poľnohospodárskej pôdy 7,55 ha, nepoľnohosp. pôdy 7,18 ha, lesov 6,6 ha, vodnej plochy 2,01 ha, zastavanej plochy 14,36 ha, ostatnej neplod. pôdy je celkom 17,53 ha.

Územie Rybiek leží v teplej oblasti s miernou zimou. Priemerná ročná teplota je asi 9,5°C. Najchladnejším mesiacom je spravidla január s priemernou teplotou -2°C. Najteplejším mesiacom je júl. Jeho priemerná teplota je asi 19,5°C. Vo vegetačnom období, t.j. v mesiacoch apríl až september je priemerná teplota vzduchu okolo 15,5°C. V zime môžeme často pozorovať striedanie vzduchových hmôt veľmi rozdielných vlastností. Raz k nám prenikne od juhu tzv. subtropický vzduch, ktorý prináša výrazné oteplenie s maximálnymi teplotami až 10°C, inokedy prenikne do našej oblasti arktický vzduch, čo znamená silné ochladenie s mrazmi až okolo -20°C. V lete je výmena vzduchových hmôt menej výrazná, čo predstavuje veľmi teplé a zvyčajne bezzrážkové počasie. Svečí o tom aj veľký počet letných dní, t.j. dní s maximálnou teplotou 25°C a viac, ktorých býva do roka 50-60.

Celkový pohľad na teplotný režim dotvára teplota pôdy a hĺbka zamrznutej pôdy. Pôda zamŕza v priemere 40 cm do hĺbky, za miernej zimy nie je trvalejšie zamrznutá.

Zrážkové pomery ovplyvňuje tiež nadmorská výška a poloha. Priemerné množstvo zrážok dosahuje ročne asi 734 mm. Rozdelenie zrážok počas roka značne kolíše. Najviac zrážok pripadá na júl - priemerne 84 mm, najmänej na február 37 mm. V jednotlivých rokoch to však nemusí byť v tých istých mesiacoch. Napr. v r. 1920 napršalo najviac v októbri, a to až 226 mm, v marci 1921 len 1 mm. Pre letný polrok sú charakteristické búrky. Priemerný počet dní s búrkou je asi 27. Priemerná dĺžka jednej búrky je 1 hod. 15 min. V zime sú zrážky prevažne snehové. Zimy sú však veľmi nestále. Trvalá snehová pokrývka sa dosahuje až v januári a zaniká začiatkom februára.

Okolie Rybiek odvodňuje Starý potok so svojím prítokom Virovská. Pramení nad Častkovom, na južných svahoch Havrana. Virovská je potôčik

prameniáci v chotári v "Úskovej studenke" a je dlhý asi 2 km. V suchých letných mesiacoch však býva vyschnutý. Starý potok sa v Senici vlieva do Maliny. Hlavným zdrojom vodnosti sú dažďové a snehové zrážky. Energiu potoka využíval jeden mlyn, ktorý však nebol v používaní už asi od roku 1948 a v roku 1973 bol zrúcaný.

Najrozšírenejším pôdnym typom v chotári je hnedozem. Pôdotvorným substrátom sú štvrtohorné spraše a zvetraliny, na ktorých sa za spoluúčinkovania podnebia, rastlinstva, pôdneho živočíšstva, vody, reliefu a človeka vyvinula pôda. Spomínané hnedozeme patria k najhodnotnejším pôdam v okrese, čo dokazujú najvyššie hektárové výnosy a možnosť pestovania všetkých druhov poľnohospodárskych plodín. Malé plochy chotára tvoria černoze a nivné pôdy. Vo Vírovskej je ľahká štrkovitá pôda, na ktorej sa v minulosti pestoval chmel a vinná réva.

Pohľad do histórie obce

Obraz života ľudu žijúceho na našom území v praveku poznáme zatiaľ dosť medzerovite.

Doteraz najstarším dôkazom o pobyte človeka na území chotára Rybiek je nález patinovaných kamenných nástrojov, pochádzajúcich z paleolitu - staršej doby kamennej. Boli to príslušníci tzv. gravettienskej kultúry /25 - 15 000 rokov pred n. l./ Od pravekého človeka sa líšili odlišnými tvarmi a novými druhmi nástrojov. Najbohatší nález z gravettien v okolí Senice je z nášho chotára. Tvoria ho kovadlinka z tvrdej kremitej horniny, otlákač a niekoľko do biela patinovaných štiepaných nástrojov, ktoré ležali v tesnej blízkosti. Celý nález tvorí akúsi dielnu, v ktorej si praveký lovec vyrábala potrebné nástroje.

Kovadlinka s otláčacím kamienkom a paleolitickými nástrojmi /foto J. Náhlík/

Mladšia doba kamenná /4500 - 2000 rokov pred n. l./ nazývaná tiež neolit, znamenala v ďalšom vývoji spoločnosti značný prevrat. Príchod nového roľníckeho obyvateľstva z vyspelých maloázijských stepí znamená prechod k produktívnemu poľnohospodárstvu. Noví obyvatelia sa usádzajú na nevysokých sprašových návršiach blízko vodných tokov. Budujú si príbytky, chovajú domáce zvieratá, zhotovujú si kamenné hladené nástroje. Motykami kopú nevelké polička. Veľký význam má i vznik hrnčiarstva. Vyrábaná keramika bola z plavenej šedej hlíny. Podľa

rytých čiar /volútov/, ktorými ozdobovali nádoby, nazývame ich ľudom kultúry volútovej. A práve existenciu ľudí tejto kultúry potvrdzujú archeologické nálezy z nášho chotára. Sú to sivé črepy zdobené rytými čiarami z obdobia staršieho neolitu /4500 rokov pred n. l./, ktoré sa našli na východnom svahu údolia potoka Vírovska v polohe Jutra od Rohova.

V tej istej lokalite našli sa tiež doklady o existencii ľudí tzv. lengyelskej kultúry z obdobia mladšieho neolitu /2700 rokov pred n. l./ Sú to črepy žltohnedej farby zdobené valcovitými pupákmi. Spolu s nimi sa v tomto sídlisku našla ešte kamenná sekerka a drvidlo. Obidva výskumy previedol K. Andel v r. 1932.

V roku 1934 sa našiel v lokalite Bočiny vo Vírovskej kamenný sekeromlat srdcovitého tvaru s dôkladne vybrúsenými stranami, oblým tylom a otvorom bližšie k ostriu, ktorý však nesúvisí s vyššie spomenutými neolitickými nálezmi. Pochádza z eneolitu - neskorej doby kamennej, z obdobia tzv. šnúrovej kultúry /2000 rokov pred n. l./

V 7. stor. pred n. l. začína staršia doba železná /Valštatská/. Železná ruda vytlačila bronz. Dvestoročnú nadvládu Skýtov končia Kelti v mladšej dobe železnej /od 4000 rokov pred n. l. až do rozhrania nášho letopočtu/ - doba laténska. Ich vzdelanosť si domáci ľud rýchlo osvojil. Ich pobyt na území nášho chotára potvrdzujú črepy z neskorého laténu /100 rokov pred n. l./ Jedná sa o sídlisko, ktorého presnú polohu nepoznáme. Nález sa nachádza v súkromnej zbierke.

V IX. storočí vznikli na našom území nové politické útvary. Najvýznamnejším z nich bola Veľkomoravská ríša /833-906/. Archeologické výskumy dokázali, že na území nášho chotára existovalo v 9. stor. n. l. slovanské sídlisko. Žiaľ v literatúre nie je uvedené presné miesto tejto lokality. Dá sa však predpokladať, že to bolo vo Vírovskej, teda v blízkosti Zámčiska v Unínskom lese, kde je dokázané, že bol starý slovanský hrad.

Naši predkovia si na trvalé osídlenie vyberali výhodné, suché miesta v blízkosti vody. Ich príbytky, malé zrubové chaty a polozemnice, tvorili osady s niekoľkými domami rozptýlenými na spôsob kopaníc. V blízkosti príbytku boli obilné jamy. Mŕtvych už nespáľovali v dôsledku prenikania kresťanstva. Základom výroby bolo poľnohospodárstvo. Archeologické nálezy dokladajú aj o ďalších spôsoboch obživy - o love, rybolove a včelárstve. S rybárstvom takmer určite súvisí i názov vtedajšej osady /Rybka - slovanské osobné meno/.

Vlastné dejiny Slovákov podľa dnešného etnického a teritoriálneho chápania sa začínajú po zániku Veľkej Moravy, teda od začiatku 10. storočia, ktorý spôsobili nájazdy staromaďarských kmeňov.

Po maďarských nájazdoch sa toto územie takmer vyľudňuje, o čom svedčí fakt, že z toho obdobia niet žiadnych nálezov. Medzi písomnými svedectvami do 12. storočia nenájdeme tiež o tomto území jedinú zmienku.

V 13. storočí dostáva okolie Senice nového pána. V roku 1241 sa prvý raz spomína hrad Branč, ktorý sa stáva hospodárskym i administratívnym strediskom celej oblasti. Nastáva pomerne pokojné obdobie vo vývine. Ožíva stará česká cesta. Obdobie vlády Žigmunda Luxemburského /1387-1437/ už nie je také pokojné. Prvé víťazstvá Turkov pobádajú Žigmunda, aby sa obklopil kruhom spojencov z radov šľachty, ktorých si získaval darovaním rozsiahlych panstiev. Jedným z feudálov, ktorý podporoval kráľa Žigmunda bol Stibor zo Stiboric. Posledným veľkým darom grófovi Stiborovi bol hrad Branč. Stalo sa tak 12. 5. 1394. Darovacia listina zo 16. 7. 1394 uvádza na darovanom panstve 13 obcí /villae/ a medzi nimi na 5. mieste Rybky /v orig. Rypka/. O všetkých týchto majetkoch sa tu hovorí, že patrili k hradu od pradávna. Darovacia listina sa nezachovala v originále, ale len v odpise z r. 1406 a ten už bol odpisom z r. 1399.

V rokoch 1437-1454 patrí Branč Pankrácovi zo Sv. Mikuláša. Za portálneho súpisu v r. 1452 patrili Pankrácovi aj Rybky /Ryppa/ so 17. portami /bránami/. Pre porovnanie Senica mala 97, Smrdáky 5 a Sobotište 20 port.

V roku 1530 sa stáva hrad Branč a jeho okolie majetkom Františka Nyáriho. Pre malý počet písomností zachovaných z tohto obdobia nemožno presne vykresliť vzťah okolia v k panstvu Branč. Keď však roku 1551 zostavoval František Nyari testament, vymenoval svoje obce v tomto poradí: Senica, Sobotište, Čáčov, Chropov, Rybky, Smrdáky, Častkov, Prietř, Pustá Myjava a Suroviny. V rokoch 1589 - 1593 boli vojnové výpravy proti Turkom. Rybky aj všetkých ostatných 12 obcí dalo predpísaný počet bojovníkov. Sústredili sa v Nitre a odtiaľ tiahli do poľa v r. 1594. Počet bojovníkov z obcí nie je známy.

V urbári z roku 1617 sa hovorí, že v Rybkách sú rozsiahle panské rybníky. Druhá časť urbára uvádza povinnosti obyvateľov. Vlastník celej usadlosti platí 2 zlaté a 25 denárov na osobu v troch termínoch. Vlastníci polovičných usadlostí platia polovicu. Želiari 12, domkári 6 denárov.

Z roku 1616 pochádza pečatidlo obce. Nachádza sa na písomnosti z roku 1677. Je to lemeš medzi dvoma ľaliami.

Začiatkom 17. stor. evanjelická cirkev mala svojich stúpcov aj v Rybkách, nakoľko existuje výnos, podľa ktorého veriaci odovzdávali farárovi dávky. Obyvatelia filií v Hlbokom, Kunove, Sotinej, Čáčove a Rybkách - sedliaci zo štvrtiny role mericu pšenice a kurča, hoštáčníci mericu ovsu a kurča, želiarnici 10 denárov. Okrem toho sa z celej farnosti odovzdávala sedemnásť časť z obilia a baran, vo fíliách po voze dreva. Veriaci platili poplatky za cirkevné obrady a štyri ofery ročne. V roku 1636 bola dokončená stavba rím.-kat. kostola v Rohove. Od roku 1684 je už vedená v Rohove i matrika. Katolíci z Rybiek už patrili sem. V roku 1796 bola postavená v Rohove škola, do ktorej chodili aj deti rím.-kat. vyznania z Rybiek.

Škola v Rybkách bola postavená až r. 1912.

V roku 1752 sa robí súpis obyvateľstva. V Rybkách žije 46 rodín. V lete 1845 boli veľké povodne. Aj nasledujúce 2 roky boli neúrodné. Bolo veľké sucho, zemiaky postihla morová nákaza. Ľudia jedli korenky, trávu, piliny a sečku. V zápätí sa dostavili následky - masové ochorenia na horúčkovú epidémiu. Z udalostí tohto obdobia sa Senice a jej okolia dotkla rakúsko-pruská vojna. Roku 1866 sa bojovalo priamo na uliciach Senice. V tom istom roku sem pruské vojská zavliekli mor, ktorý neobišiel ani našu obec, čo dokumentuje počet obyvateľov v r. 1850 - 385 a v roku 1869 - 326.

1. svetová vojna zasiahla svojou krutosťou aj do života obyvateľov Rybiek. Pamätník padlých v parku na rázcestí k Rohovu vraví, že v tejto vojne padlo 16 občanov na bojiskách talianskeho, ruského a srbského frontu. Po skončení vojny, už v priebehu decembra, i keď s ťažkosťami začalo vyučovanie s vyučovacím jazykom slovenským.

Faktografia 20. storočia

1901-1906	- Komasácia
5. 9. 1912	- Otvorenie prvej školy: p. uč. Anna Zacharová, rod. Brandlová
1914	- Do 1. svet vojny narukovalo 63. chlapov
1919	- Vzniklo Potravné družstvo /Spolok/: 63 členov
23. 2. 1919	- Prvé ochodnícke divadlo /drama Bludár/
1920	- Založené Slovenská roľnícka jednota, má 30 členov
1920	- Založená Slovenská ľudová strana, má 32 členov
1923	- Založený Hasičský zbor, má 20 členov
1924	- Založená Čsl. telovýchovná jednota Orol, má 57 členov
1928/1929	- Silná zima, teploty klesli až na -35°C
1933	- Založená Republikánska strana, má 14 členov
1935	- Prvé rádio
1936	- Začala sa doručovať pošta
3. 6. 1943	- Slávnosť storočnice spisovnej slovenčiny
8. 4. 1945	- Prechod frontu obcou
26. 5. 1946	- Voľby, DS - 177 hlasov, KS - 35 hlasov, Strana slobody - 18 hlasov
24. 8. 1946	- Parcelácia pozemkov Dr. Becka v kat. území Rybiek /46 ha/
20. 6. 1957	- Založenie celoobecného JRD - 86 roľníkov
1. 7. 1960	- Vznik Rohovských rybiek
1966	- Založenie TJ Družstevník Rohovské Rybky

- 1. 1. 1975 - Vznik JRD 9. mája Senica - zlúčením Rybiek, Senice, Rovenska, Čáčova a Hlbokého
- 19. 11. 1989 - Vysviacka nového kostola Panny Márie /namiesto kaplnky z r. 1832/
- 22. 6. 1990 - Vznik samostatnej TJ v Rybkách /FC Družstevník/
- 1. 1. 1991 - Znovuzrodenie obce Rybky
- 2. 7. 1994 - Posvätenie Domu smútku

Dom smútku

Použitá literatúra:

1. Barta J.: Slovensko v staršej a strednej dobe kamennej
2. Pichlerová M.: Neolitické sídliské pamiatky z okolia Senice
3. Varsík: Zo slovenského stredoveku
4. Žák a kol.: Senica /vlastivedný zborník/
5. Kol. autorov: Slovensko 3 - ľud

Ľudová kultúra

Rybky, jedno z najstaršie obývaných miest nielen v Senickom okrese ale i na Slovensku sa od roku 1945 zmenilo na nepoznanie. Nielen vonkajší vzhľad, ale i život ľudí. Bolo by preto dobré pozrieť sa na život ľudí tejto obce v minulosti, ak sa ho podarilo aspoň útržkovite zachytiť z rôznej literatúry a rozprávania starších občanov.

Oblasť Senice bola prevažne poľnohospodárska. Spôsob života bol podriadený ročnému cyklu poľnohospodárskych prác. Existovali výrazné odlišnosti medzi spôsobom života od jari do jesene a cez zimu. Duchovné potreby vyplňal kostol, len čiastočne v zimnom období škola a ustálené folklórne a sviatočné obrady. To určovalo systém hodnôt a spôsob života jednotlivcov. Ľudia našej obce mali radi prácu. Úzkostlivý vzťah k majetku vyplýval zo skromnosti a z pripútanosti k pôde.

Kroj z Rybiek

Spoločenský život obce boli výročne a rodinné zvyky, obyčaje a rozličné povere. Výročne zvykoslovie predstavuje okruh hospodárskeho roka a je spojené s prácou roľníkov. Bohatstvo výročných zvykov sa viaže k dvom základným cyklom, k zimnému a letnému slnovratu.

Z roľníckeho hľadiska zimná časť nebola obdobím odpočinku. Zimou sa vlastne začínal ďalší poľnohospodársky rok a na ten sa bolo treba pripraviť nielen materiálne ale i duchovne. Viaceré obrady v tejto časti roka mali zabezpečiť bohatý budúci hospodársky rok.

Rozličné ochranné praktiky začínali už na Martina /11. nov./, pokračovali na Katarínu /25. nov./, Ondreja /30. nov./, Barboru /4. dec./, Mikuláša /6. dec./ a vrcholili na Luciu /13. dec./, pokračovali na Tomáša /21. dec./ a počas vianočných sviatkov.

Zimný okruh výročných zvykov sa teda sústreďuje okolo Vianoc. Na Mikuláša chodievali z domu do domu chlapani oblečení za Mikuláša, anjela a čerta. Aby ich nebolo poznať nerozprávali sa. Za svoju návštevu dostávali sušené ovocie, orechy a peniaze. Tento zvyk sa zachoval až do dnes, iba s tým rozdielom, že dnes prinášajú malým deťom darčeky - cukríky a ovocie.

Na Luciu sa ľudia chránili proti zlým silám

Zariadenie sediackej izby

tak, že jedli cesnak a dávali ho i dobytku. Nad vchodmi do stajní a obydlí ním robili kríž. Dvanásť dní od Lucie do Štedrého dňa zodpovedá podľa povery dvanástim mesiacom v roku. Kto chcel poznať bosorky v dedine mal si urobiť v tomto období stolček. Kto si naň na Štedrý večer sadol pred oltárom v kostole videl všetky bosorky. Aby ho však po omši bosorky nechytli musel im celou cestou sypať pod nohy mak. Dalo sa tiež zistiť meno ženícha. Dievča si na lístočky napísalo 10 mien chlapcov, na jedenásty stara dievky, na dvanásť smrť. Každý deň jeden lístok bez pozretia zničilo. Posledný lístok obsahoval voľbu.

Na Štedrý deň malo magický význam cesto. Gazdiná, keď vymiesla cesto na koláče ruky si otrela o stromy, aby dobre zarodili a hodila z neho i sliepkam, aby dobre niesli. Cez deň sa jedlo len veľmi málo a jedlo bolo pôstne. Až večera bola bohatá /štedrá/ a nie ako v iné dni. Večeru začal gazda domu motlitbou a želaním šťastných a pokojných vianočných sviatkov. Po motlitbe začala večera. Jedli sa oplátky s medom, prípadne jablká a orechy. Kto si zobral zlý orech mal do roka zomrieť. Miestnosť bola vyzdobená vianočným stromčekom, obyčajne smrekovým, ozdobeným sviečkami, ovocím, orechmi a neskôr cukríkmi. Po večeri sa čakalo na "Polnočnú". Zvykom bolo okrem kolied, ktoré sa chodili spievať známym tiež strieľať karbidom a ešte skôr práskať korbáčom, čo malo odháňať zlých duchov.

Nasledujúci deň /25. dec./ - deň Božieho narodenia - sa považoval za najväčší sviatok roka. Nič sa nesmelo robiť /okrem kŕmenia dobytky/ a ani ísť na návštevu či do šenku.

Na Nový rok sa mal každý vystríhať hnevu, lenivosti a plaču. Lebo takým by potom bol celý rok.

Posledným dňom vianočného obdobia boli Tri kráľe. V kostole sa v tento deň dala posvätiť voda. Cez deň chodili malé deti zamaskované za troch kráľov s koledami.

Na Hromnice - 2. februára - si dala každá rodina v kostole posvätiť sviečku "hromničkou", ktorá sa zapalovala pri silných letných búrkach ako ochrana pred bleskom.

Drobné poverové úkony na zabezpečenie chovu zdravej hydiny, peknej zeleniny a hojnosti ovocia sa viazali ku dňu Mateja - 24. februára. Vajíčka znesené na Mateja sa označovali, aby sa nepodsadili pod kvočku.

Na posledné februárové dni alebo prvé dni marca pripadá koniec fašiangového obdobia. Na fašiangovej zábave pri tanci vyskakovali dievčatá vysoko, aby im narástlo vysoké konope. Prvkom, ktorý sa včlenil do fašiangového obdobia, boli slávnosti na počesť zomrelých. Pôvodne totiž boli na prelome zimy. Z pôvodného spaľovania mŕtvych sa ujal zvyk, že si pozostalí sypali na hlavu popol, ako symbol vzájomnej kontinuity. Zvyškom tohto úkonu je názov Popolec /Popolcová, tiež Škaredá streda/. V tento deň sa

nesmelo jesť mäso. Touto stredou sa začalo obdobie štyridsaťdňového pôstu. Po celé obdobie pôstu sa vyžadovala určitá zdržanlivosť nielen v jedení, ale nesmelo sa zabávať, tancovať, spievať veselé piesne, nekonali sa svatby.

Jar sa začínala na Smrtnú nedeľu vnesením zimy /Morény/ z chotára.

Na Kvetnú nedeľu sa svätili rozvité vrbové prútky. V tento deň sa nosilo "létečko". Bola to suchá ratolesť ozdobená kraslicami. Dievčence pritom spievali: "Bucte babičky veselé, už vám to létečko neseme..."

Na Zelený štvrtok sa zviazali zvony a chlapci po dedine chodili s rapkáčmi a klepankami. Tento zvyk sa tiež zachoval dodnes. Na Veľký piatok skoro ráno sa chodili ľudia umývať do potoka, aby boli celý rok zdraví. V sobotu navečer pred Vzkriesením sa "pálil" tzv. Judáš. V obradných veľkonočných jedlách mali pevné miesto vajíčka, ako symbol života. Obdarúvali nimi kúpačov a šibačov na Veľkonočný pondelok. V našej dedine sa príprava na šibačku začínala pre chlapcov už v nedeľu večer. Najprv sa mladší chlapci /pachouci/ prijímali do cechu /krstili sa/ a po hojnom zapití sa hneď po polnoci vyrazilo po šibačke. Ráno, keď v susedných dedinách mládenci začínali, tu sa končilo. Tento zvyk sa udržiaval ešte začiatkom 70-tych rokov. V pondelok večer potom bola "šibačková zábava", na ktorú mali dievčatá, čo otvorili šibačom, vstup voľný.

Tradičným sviatkom mládeže bol 1. máj. V týždni pred týmto sviatkom mládenci dovezli na koňoch veľkú borovicu. Túto ošúpali a len na konci nechali malú zelenú kytku, ktorú dievčatá ozdobili farebnými stužkami. V predvečer pre 1. májom sa máj za zvukov hudby už po zotmení dvíhal. Za hlasného velenia "hej rup" sa máj postavil a zakopal. Dolu na kytku sa zavesila fľaša. Ktorý mládenec ju zniesol bol považovaný za najodvážnejšieho. Máj sa váľal koncom mesiaca pri speve a hudbe. Celý mesiac sa však musel po nociach varovať, aby ho chlapci zo susedných dedín nezrezali.

Ďalším sviatkom bol Svätý duch /Turíce/. Na tento deň sa všetky domy vyzdobili lipovými halúzkami zastrčenými za obrazmi a nad vchodmi domov. Ak sa suchá

Krojovaná dievka

svätodušná halúzka hodila do ohňa, neudrel vraj blesk. Tento zvyk sa udržuje dodnes.

Ústredným dňom letného slnovratu bol 24. jún - Ján. Ohne, ktoré sa v tento deň zapalovali na vrškoch mali symbolizovať slnko víťaziace nad tmou.

Deň Petra - Pavla /29. jún/ súvisel s početnými predpoveďami, ktorých motívom sú jednotlivé druhy poľnohospodárskych plodín. Po tomto dni prichádzala žatva. Začali sa kuť kosa a točiť "provrisla" na viazanie snopov.

Žatva v nás vzbudzuje predstavu úmornej práce, ale aj odmenu za všetku doteraz vykonanú námahu na poli. Kedysi musel roľník obilie zožať ručne za pomoci rodiny. Chlapi kosili, ženy hrstovali a dávali obilie do snopov. Tieto sa zväzovali provrislami a uťahovali /knutlovali/. Deti spravidla znášali snopy na hromadu, kde ich dospelí ukladali do krížov /kúpek/. Obilie sa takto sušilo celé týždne. Preschnuté obilie sa z poľa zväžalo do stodôl a do stohov. Potom ho bolo treba vymlátiť. Do polovice minulého storočia sa mlátilo ručne - cepami. Mlátilo sa na tvrdo udupanej zemi v strede stodoly /na muatovni/. Neskôr sa mlátilo pomocou geplov. Nakoniec sa muselo vymlátene obilie vyčistiť pomocou síta, resp. valacha. Konečne koncom 19. stor. prišli mláťačky, ktoré obsluhovalo 12-20 ľudí. Na žatvu sa tešili nielen hospodári, ale hlavne deti. Na prestávky pri robote /na svačinu/ sa totiž dávalo parádne pohostenie /šišky, makovníky, biela káva a čaj/. Žatva sa končievala prinesením dožinkového venca richtárovi. V období združstevnenia tradícia dožiniek dostala úplne inú formu. Boli spojené s bohatou hosťinou, kultúrnym programom, ktorý pripravila mládež a tanečnou zábavou.

Mládež na dožinkách

Mlatba na JRD začiatkom 60 - tych rokov

Po dožinkách, ktoré bývali koncom augusta, sa všetko začalo chystať na hody. Tieto bývali po Panne Márii /12. sept./. Bola to oslava zosvätenia kostola /kaplnky/. Tento deň bol veľmi očakávaný najmä mládežou, lebo hneď po nešpore, začínala vonku, na dvore šenku, veľká hodová zábava, večer často prerušovaná šarvátkami medzi chlapcami jednotlivých dedín. Tradičným hodovým jedlom je dodnes husacina. Starí ľudia sa pamätajú, že bývali v Rybkách ešte jedny hody /vraj na Martina?/.

1. november - Všetichsvätých. Dodnes sa uctieva pamiatka zosnulých. Na hroby sa dávajú horiace sviečky a kvety. Do roku 1960 chlapci pálili vysušené smrekové a borovicové šišky.

Po vzniku JRD sa zaužívala veľmi pekná tradícia. Na Katarínu /25. nov./ sa robila slávnosť ukončenia jesenných prác - podobná dožinkám. Po zlúčení JRD táto tradícia zaniká. Bola to posledná nedeľa, čo mohla byť tanečná zábava, lebo potom nasledoval advent - príprava na Vianoce.

Rodinné zvykoslovie bolo spojené so životom rodiny a sprevádzalo človeka od narodenia až po smrť. Hlavou rodiny bol otec, ktorého všetci rešpektovali. Otec vždy prvý sadol za vrch stola.

Na príchod malého dieťaťa sa žena vopred prichystala. Pripravila sa jej posteľ v rohu izby a oddelila sa plachtou "kútnicou". Na krst sa dieťa zaneslo, aj keď matka nebola schopná ísť do kostola. Za krstných rodičov išli najbližší príbuzní. Po krste sa vystrojili krstiny.

Najradostnejšou rodinnou slávnosťou bola svadba, na ktorú sa prizývala celá rodina a susedia. Svadby sa konali cez fašiang alebo na jeseň po skončení

jesenných prác. Cez advent a pôst sa svadby zásadne nerobili. Svadba trvala najmenej 2 dni. Pred svadbou chlapec chodil niekoľko rokov na "besedu". Besedné dni boli nedeľa, utorok, štvrtok a sobota. Na besedu chodilo vždy spolu niekoľko chlapcov, pričom nakoniec zostal ten, ktorý s dievčaťom vážne chodil. Keď sa rozhodli mladí zobrať, išiel mládenec so svojím krstným otcom pýtať nevestu. Ak rodičia súhlasili, mohlo sa ísť "o ohlášky". Ohlášky boli tri. Pri prvej nevesta a ženích chýbali. Po druhej ohláške chodili ženích s nevestou volať hostí na svadbu. Po tretej ohláške bol obed u ženicha a po ňom usporiadal ženích zábavu, ako rozlúčku s mládeneckým stavom. V prvý deň svadby chodili družbovia zvolávať svadobčanov do svadobného domu. Hostia sa schádzali pred obedom. Poobede išiel ženích so svojimi hosťami po nevestu. V dome nevesty ich však nepustia a vstup do domu musia vyjednať ženíchovi svadobčania. Skôr než privedú nevestu, ponúkajú ženíchovi iné, prestrojené ženy. Ten ich však odmieta, až pokiaľ neprivedú "tú jeho". Potom sa ženích a nevesta odoberú od rodičov a dostanú rodičovské požehnanie. Potom už ide svadobný sprievod do kostola. Po svadobnej hostine, na druhý deň, chodia družbovia budiť svadobčanov. Po obede sa prenášajú periny /duchny/ a výbava nevesty. Keď sa nevesta vydáva do druhej obce, zaŕahujú jej mládenci tzv. "reťaz" a ženích si musí nevestu vyplatíť. Posledná reťaz bola v Rybkách v r. 1958 u Milky Ravasovej.

Pri smrti a pohrebe sa zachovalo veľa zvykov. Keď niekto zomrel, zastrelilo sa v dome zrkadlo. Pri mŕtvom sa schádzali príbuzní a známi na modlenie. Odobierka od najbližších, susedov a známych bola na dvore smútočného domu. Po návrate z cintorína bola smútočná hostina.

*Mgr. Kalamenovič Michal
kronikár obce*

*H*istória založenia a hospodárenia JRD Rybky a PD Senica

Prvé náznaky k založeniu družstva sa datujú do roku 1953, keď na základe uznesenia Rady MNV v Rybkách bol vytvorený prípravný výbor, ale v konečnej fáze sa združstevňovanie neuskutočnilo.

Ďalším pokusom o kolektivizáciu bol rok 1956, kedy sa 27 občanov dohodlo o založení JRD. Ako prvý predseda bol zvolený Pisarovič Štefan. Toto družstvo sa však do začiatku jarných prác rozpadlo.

Dňa 20. júna 1957 bola ustanovujúca schôdza, ktorej sa zúčastnilo 86 roľníkov a tým bolo založené Celooberné jednotné roľnícke družstvo Rybky. Výmera poľnohospodárskej pôdy bola 532 ha, z toho 501 ha ornej pôdy včítane záhumienok. Predsedom sa stal Barcaj Michal. Na výročnej členskej

schôdzi vo februári 1958 bol za predsedu zvolený Vajglan Pavol, ktorý bol vo funkcii do odchodu na starobný dôchodok v roku 1973. Na jeho mieste nastúpil Adamovič Štefan, ktorý bol predsedom do zlúčenia 1. 1. 1975.

Po založení družstva členovia vzniesli do spoločného hospodárenia živý a mŕtvy inventár. Družstvo však nemalo pre zvieratá žiadne objekty a tak dočasne zostal chov hovädzieho dobytku, ošípaných a koní u jednotlivých členov, ktorí ich ošetrovali a krmili. Družstvo pod dobrým vedením a poctivou prácou radových členov sa postupne vypracovalo medzi najlepšie družstvá v okrese Senica.

V prvom roku hospodárenia 1958 sme dosiahli nasledovné výsledky: hektárové výnosy pšenica 20,3 q, jačmeň 22,2 q, cukrová repa 303 q, zemiaky 156 q. V roku 1960 bol hektárový výnos u pšenice 30 q, jačmeňa 35,6 q, cukrovej repy 269 q, zemiakov 230 q.

V roku 1970 bol hektárový výnos u pšenice 36,3 q, jačmeňa 44,1 q, cukrovej repy 435 q, zemiakov 230 q.

V poslednom roku zlúčenia 1974 boli dosiahnuté nasledovné výnosy: pšenice 56,9 q, jačmeňa 57,4 q, cukrovej repy 513 q, zemiakov 275 q.

Stavy hospodárskych zvierat boli nasledovné:

Rok	hovädzí dobytok spolu	ošípané spolu
1958	260 ks	530 ks
1970	365 ks	889 ks
1974	383 ks	1 042 ks

Jar v rybeckom chotári

O dobrej úrovni hospodárenia svedčí i následné dobré odmeňovanie družstevníkov. Ak v prvom roku hospodárenia bola hodnota pracovnej jednotky 11,- korún, v roku 1960 to bolo už 17,- korún a najvyššia hodnota pracovnej jednotky bola dosiahnutá v roku 1968 a 1969 vo výške 47,- korún.

Po založení družstva sa postupne začala výstavba objektov a do zlúčenia v roku 1975 boli vybudované 4 kraviny pre chov hovädzieho dobytku, 4 objekty pre ošípané, sklad sena, koniareň, opravárenské dielne, dve kôlne na stroje, ktoré slúžili i ako sklady obilia, váha, sklad priemyselných hnojív a sociálnoadministratívna budova.

Dňa 28. decembra 1974 na ustanovujúcich členskej schôdzi zlúčením Jednotných roľníckych družstiev Čáčov, Hlboké, Rohovské Rybky, Rovensko a Senica-Kunov vzniklo dňom 1. 1. 1975 Jednotné roľnícke družstvo 9. mája v Senici. Výmera pôdy predstavovala 5.053 ha poľnohospodárskej včítane záhumienok, z toho 4 684 ha ornej pôdy včítane záhumienok. Počet členov bol 1 170.

Dosiahnuté výsledky u hlavných poľnohospárskych plodín:

Plodina:	Roky			
	1975	1980	1989	1993
pšenica	46,7 q/ha	60,2 q/ha	63,2 q/ha	54 q/ha
jačmeň	44,6 q/ha	49,7 q/ha	54,0 q/ha	50,7 q/ha
kukurica a zrno	51,7 q/ha	46,7 q/ha	70,0 q/ha	70,5 q/ha
cukrová repa	403,0 q/ha	357,0 q/ha	449,0 q/ha	496,7 q/ha

Úžitkovosť hospodárskych zvierat:

	1975	1980	1989	1993
Ročná dojivosť litre	2.860	3.370	3.898	3.977
Prírastky výkrmu				
HD - kg na kus a deň	0.83	0.75	0.71	0.80
Prírastky ošípané vo výkrme - kg na kus a deň	0.55	0.56	0.60	0.61

Stavy hospodárskych zvierat k 31. 12. 1993 na PD Senica:

hovädzí dobytok spolu 3.660 ks, z toho kravy 1 490 ks, ošípané spolu 7.830 ks, kone 33 ks.

Na zabezpečenie rastlinnej a živočíšnej výroby Poľnohospodárske družstvo v Senici vlastní 91 traktorov, 33 nákladných áut, 15 obilných kombajnov, 13 maštalí pre dojnice, 16 maštalí pre ostatný dobytok, 14 maštalí pre prasnice a 14 objektov pre ostatné ošípané. Hodnota všetkých základných prostriedkov je 235 miliónov korún.

V súčasnej dobe sa na hospodárskom dvore Rybky chová 287 ks hovädzieho dobytku bez kráv a 1 084 ks ošípaných.

Výrobná základňa družstva a dosiahnuté výsledky boli a sú základom dobrej prosperity družstva o čom svedčí štátnych dotácií nasledovný:

rok 1974 /pred zlúčením/	14,1 milióna korún
rok 1975 /prvý rok zlúčenia/	10,7 milióna korún
rok 1980	12,0 milióna korún
rok 1985	13,8 milióna korún
rok 1989	19,2 milióna korún
rok 1993	12,4 milióna korún

Dosahované výsledky svedčia o dobrej úrovni hospodárenia Poľnohospodárskeho družstva v Senici, v ktorom je i jubilujúca obec Rybky.

Cyrl Španka, podpredseda PD Senica

Život v záujmových organizáciách obce

Telovýchova a šport v Rybkách

Prvopočiatky športu siahajú do obdobia pre 2. svet. vojnou. Existujú o tom i písomné zmienky. Už v roku 1924 vznikla Čsl. Jednota Orla a mala 57 členov. Mala však krátke trvanie, pretože roku 1926 zanikla. V ankete časopisu "Plameň" z r. 1942 študenti z Rybiek odpovedajú, že za najlepší a najkrajší šport považujú futbal a ľahkú atletiku. A skutočne. Futbal sa hral na rôznych pláckoch, cestách a poľných lúkach, kde sa odohrávali i priateľské zápasy s okolitými dedinami. Prvé, aké také ihrisko bolo na "hrubáckem" /pozemok za terajšou požiarnou zbrojnicou/. Skutočné riadne ihrisko bolo až po vzniku JRD - Pod vŕškom /smerom k Rohovu/. Z nadšencov futbalu z tohto obdobia možno spomenúť Joz. Dujku, Mich. Macha, C. Ravasa, Vl. Horňáka, J. Surového.

Okrem futbalu sa v obci robili i cyklistické závody a lyžovanie. V druhej polovici 60-tych rokov vstúpila na scénu povojnová generácia a i vďaka JRD, keď už nebolo doma toľko roboty v jarných mesiacoch roku 1966 bola založená Telovýchovná jednota Družstevník Rohovské Rybky. Prvý historický zápas sme odohrali 19. 3. 1966 v Sobotišti. Vybuvovali sa 2 ihriská: v Rybkách "Za mostom" a v Rohove. V lete sme vstúpili do súťaže. Bola to IV. trieda a túto sme hneď v prvom roku vyhrali. Postúpilo sa medzi vyspelejšie kolektívy do III. triedy. I tuná sme patrili medzi popredné mužstvá. Spomedzi hráčov z časti Rybky začínali C. Španka, Rob. Ravas, Ras. Ravas, M. Kalamenovič, D. Kalamen, T. Baláž, T. Harnoš, B. Turek, K. Španka. z Rohova ich doplnili V. Blažek, J. Vépy, M. Ravas, V. Jankovič, P. Weis,

Futbalové mužstvo v r. 1966

S. Striž, J. Drahoš. Postupne sa v spoločnom družstve vystriedala celá plejáda hráčov, ako napr. Ján Ravas - najlepší strelec celej histórie, J. Formánek, A. Škandera, Š. Vystaval a ďalší. Súčasne existovalo i družstvo dorastu. Spomedzi funkcionárov, ktorí položili základy organizovaného futbalu spomeniem: R. Klačanského, E. Štefíka, Joz. Kadiča, M. Kalamenoviča, P. Bystrického a predsedu vtedajšieho JRD v Rybkách - P. Vajglana, ktoré malo po celú dobu patronát na TJ. Ako tréneri pôsobili J. Drahoš, B. Kráľovič, Š. Hutta, V. Blažek a ďalší. Súťažný ročník 1975/76 bol najúspešnejší v celej histórii. Zvítazili sme v III. triede a postúpili do II. triedy /majstrovstvá okresu/. Najväčším úspechom tohto kolektívu bolo 7. miesto v druhom roku pôsobenia v II. triede. Túto súťaž sme hrali ešte 2 roky a potom sme v dôsledku reorganizácie vypadli.

Osemdesiate roky znamenajú potom akúsi stagnáciu. Dochádza ku generačnému problému. V Rybkách sa ihrisko "Za mostom" zrušilo v dôsledku rekonštrukcie cestnej komunikácie a hrá sa len v Rohove. To malo za následok, že postupne z mužstva odchádzajú futbalisti z Rybiek a koncom 80-tych rokov tu už nehrá takmer nikto.

Udalosti novembra 1989 vyústili 22. júna 1990 do založenia novej organizácie FC Družstevník Rybky. Všetko sa začalo odznova. Našťastie hracia plocha "Na obecniách" bola vybudovaná už skôr, takže od jesene sa išlo do súťaže. Základ sme položili na našich hráčoch. V priebehu troch rokov sme vlastnými odchovancami, ktorí hrajú za dorast v Oreskom, doplnili

mužstvo tak, že v štvrtom roku pôsobenia sme túto skupinu vyhrali po impozantnej jari, keď sme stratili jediný bod a dohonili tak štvorbodovú stratu Chvojnice z jesene. Aj takto naši športovci 19. júna 1994 pozdravili výročie obce.

Mgr. Michal Kalamenovič, tajomník FC

Vítaz III. triedy východ v súťaž. roč. 1993/94: FC Družstevník Rybky

Elígus Štepanovský

Požiarnictvo v Rybkách a jeho história

Do 600-ročnej histórie obce Rybky sa svojim spôsobom začleňuje aj požiarnictvo. Patrí do mozaiky hodnôt v jej histórii, hoci činnosť požiarnictva sa začala až v tomto storočí.

Tak ako všade inde, aj v našej obci vznikali požiare, ktoré ničili ťažko nadobudnuté hodnoty, strpčovali život hlavne roľníkom, ktorí svoje hospodárenie mali väčšinou ako jediný zdroj obživy. Preto naši ľudia nechceli nechať ohňu voľnú ruku. Bol to dôvod, prečo sa v našej obci za pomoci okresného veliteľa Fialu, tajomníka Kubányho a inštruktora Juraja Zuščíka založil v roku 1923 "Dobrovoľný hasičský zbor". Založenie hasičského zboru mali títo pracovníci zjednodušené aj tým, že v roku 1922 bol v obci požiar, kde horeli hospodárske stavby a rodinné domy Mrázkových a Štefíkových.

Veliteľom novozaloženého hasičského zboru bol Pavol Mach, tajomníkom bol Ján Harnoš, trubačom Martin Dujka a Gabriel Ravas. Ostatnú členskú základňu tvorili: Martin Závodský, Ján Španka, Ján Harnoš ml., Ján Chvostek, Karol Zinka, Martin Vlčej, Ján Flajžík, Štefan Ročák, Pavol Šarobok, Pavol Králiček, Štefan Chocholáček, Imrich Ročák, Ján Dujka, Jozef Ňukovič, Anton Kalamenovič, Jozef Múčka, Jozef Mach.

Za pozornosť stojí spomenúť výstroj hasičského zboru: hasičská striekačka z r. 1885, 8 savíc, 100 m hadíc, 20 ks pracovných rovnošiat, 6 ks sekier, 2 háky a 2 kopále.

V roku 1928 bola vykonaná reorganizácia Dobrovoľného hasičského zboru a boli schválené nové stanovy. V tom čase bol zvolený za veliteľa Martin Závodský a za podveliteľa Ján Flažík.

V rokoch 1940 - 1945 boli v obci menšie i väčšie požiare. Z tých väčších možno spomenúť požiar, ktorý vznikol od motora pri mláťačke, pri ktorom padlo za obeť obilie a stodoly u Bajcarov, Machov a Pod hájom. V týchto rokoch, konkrétne v r. 1945 bola uskutočnená zmena veliteľa, keď odstúpil Martin Závodský a za nového veliteľa bol zvolený Michal Barcaj.

Požiarne technika bola uskladnená v drevenej hasičskej strikárni, ktorá stála pri kaplnke. Zub času túto drevenú strikáreň už tak poznačil, že predstavitelia obce rozhodli vybudovať novú požiarne zbrojnicu. Táto sa vybudovala v roku 1950 s miestnym národným výborom.

Na sv. Floriána, patróna hasičov, v roku 1952 sa rozozvučovali zvony, ktoré ohlasovali veľký požiar za humnami. Nakoľko bol vtedy silný vietor, oheň sa rýchlo rozšíril od Ravasov až po Múčkov. K haseniu tohto požiaru boli privolané aj hasičské zbory z okolitých obcí a vojsko.

V roku 1954 dochádza v hasičstve k novým štrukturálnym zmenám v systéme a organizácii požiarnej ochrany. Dobrovoľné hasičské zbory boli premenované na Zväzy požiarnej ochrany. Za predsedu Zväzu požiarnej ochrany v Rybkách bol zvolený Pavol Dujka, za veliteľa bol zvolený Jozef Králiček a funkciou pokladníka bol poverený Ján Oríšek.

Veľký prelom vo výzbroji požiarnej techniky pre obec Rybky zaznamenáva 3. február 1955, kedy bola do obce dodaná nová motorová striekačka PS-8. Táto skutočnosť akoby dala novú iskru v práci pož. zboru. Pre požiarnikov v Rybkách prišlo obdobie úspechov. Absolvovali pož. súťaže v rámci okrsku, okresu a kraja. S úspechov, ktoré dosahovali sa stalo, že sa postupne do požiarňických súťaží zapájali okrem mužov i požiarne družstvá žiakov, dorastu i žien. Svojou organizačnou schopnosťou a obetavosťou vynikali Jozef Králiček, Pavol Dujka, Karol Smetana, Štefan Poláček, Milan Harnoš, Ján Kalamen, Ivan Harnoš, Jozef Mach, Alexander Harnoš, Jozef Múčka, a ďalší, ktorí sa dokázali okrem požiarnictva zapájať aj do ochotníckej divadelnej činnosti. V histórii požiarnictva našej obce je aj také obdobie,

ktoré možno nazvať obdobím nečinnosti. Zasahuje roky 1965 až 1976. No v rozpätí týchto rokov si Rybčania postupne začali uvedomovať, že nesmú dopustiť, aby požiarnictvo v Rybkách zaniklo. Toto si uvedomili najviac mladí ľudia /Vladimír Žák, Elígius Štepanovský, Pavol Harnoš, Vladimír Kalamen, Drahotín Šarobok, Peter Jelínek, Ondrej Závodský, Karol Smetana ml., Vladimír Poláček, Milan Bystrický, Ján Ravas, Drahuš Dolovacký, Pavol Kalamenovič, Cyril Mach, František Múčka a ďalší.../, ktorým nechýbalo nadšenie a elán a nadviazali na kontinuitu úspechov svojich predchodcov. Do svojich radov si získali aj ženy a dievčatá. Za krátky čas sa stali v širokom okolí postrachom na požiarňických súťažiach. Okrem toho sa zapájali do ostatného spoločenského života v obci. Opravili si pož. zbrojnicu, zo starého MNV si urobili zasadačku a tiež upravili areál požiarnej zbrojnice. Zapájali sa do rôznych brigádnických a spoločenských akcií. Založili v Rybkách novú kultúrno - spoločenskú tradíciu, keď každoročne poriadajú Požiarňický ples.

V súčasnosti je už požiarnictvo organizované na profesionálnej úrovni. No ak by náhodou červený kohút zakikirikal, dobrovoľní požiarníci v Rybkách sú pripravení.

História Základnej organizácie Slovenského zväzu žien RYBKY

Organizácia Slovenského zväzu žien Rybky vznikla v 50 - tých rokoch. Prvou predsedníčkou bola p. učiteľka Leopoldína Raczová. Túto funkciu vykonávala asi 4 roky. Po odsťahovaní sa z Rybiek a odchodu do dôchodku funkciu predsedníčky prevzala Valéria Lukáčová, ktorá ju vykonávala do r. 1961, potom sa stala predsedníčkou p. Anna Smetanová. V r. 1967 bola zvolená za predsedníčku SZŽ p. Jozefína Baumgatnerová. Z tohto obdobia nemáme presnú evidenciu členiek.

Od r. 1971 do funkcie predsedníčky bola zvolená p. Babicová Ľudmila a členkami výboru boli: Smetanová Anna - podpredsedníčka, Klačanská Anna - tajomníčka, Horňáková Geneoveva - pokladníčka, členky výboru: Mikulíková Mária, Ravasová Antónia, Chvosteková Anna, Pisarovičová Štefánia.

V r. 1973 bola zvolená do funkcie predsedníčky p. Slavomíra Lešková a členky výboru boli: Pisarovičová Štefánia - podpredsedníčka, Chvosteková Anna - tajomníčka, Machová Marcela - pokladníčka, Španková Mária - kult. referentka a členkami výboru boli: Žáková Oľga - ktorá bola členkou OV SZŽ v Senici, Harnošová Marta, Štepanovská Elena a členky revíznej komisie: Smetanová Anna a Závodská Mária. V tomto období sa začalo aktívne pracovať na spoločenskom živote žien v Rybkách. Založila sa svadobka, na ktorú si sami ženy poskladali peniaze, aby sa mohli zakúpiť taniere, príbory,

poháre a ostatné veci. Poriadali sa rôzne kurzy varenia a pečenia, detské maškarné plesy a začali sa poriadať výlety do prírody spojené s varením gulášu. Spolupracovali sme s Dobrovoľným požiarnym zborom v Rybkách, ktorí nám vypomáhali, tiež spolu s nimi sme poriadali športové hry pre mládež. Vytvoril sa spevácky krúžok.

K 30.12.1987 organizácia mala 85 členiek a vo výbore začala pracovať Ing. Elena Michalicová. Po r. 1989 nastali zmeny v počte členiek Základnej organizácie SZŽ. Pre zdravotné dôvody, funkciu predsedníčky organizácie, p. Lešková, skončila a do funkcie predsedníčky bola zvolená Oľga Žáková a členky výboru Machová Marcela, Španková Mária, Kalamenovičová Mária, Vajglanová Mária, Harnošová Marta, Štepanovská Elena a Mrázová Alžbeta. Čestnou členkou zostala aj Lešková Slavomíra.

Práca žien v organizácii, ktorá si ponechala názov "Základná organizácia žien v Rybkách" sa naďalej rozvíjala a pokračovala vo svojich aktivitách. Doplnila sa svadobka chýbajúcimi misami a pohármi, v r. 1991 sa obnovila tradícia Mikuláša a v r. 1992 sa pripomenula tradícia okolo Lucie a spojilo sa to s výstavkou vianočných výšiviek a výstavou starodávnych, ale aj novodobých betlehemov a tiež ochutnávkou vianočného pečiva. Ženy zo Základnej organizácie žien neľutujú svoj voľný čas a venujú ho podľa svojich možností pre spoločenské dianie v dedine a robia radosť pri posedeniach s dôchodcami alebo pri fašiangovom maškarnom plese pre deti. Počet žien v Základnej organizácii Rybky pre r. 1994 je 54 členiek.

*Žáková Oľga
predsedkyňa ZOŽ Rybky*

Kresťansko - demokratické hnutie v obci

Po 17. novembri 1989 udalosti v Česko - Slovensku nabrali veľmi rýchly spád. Vo veľkých mestách prebiehali obrovské manifestácie. Bola vymenovaná nová vláda a následne na to prezident Dr. Gustáv Husák podal demisiu. Parlament zvolil nového prezidenta - Václava Havla.

V decembri 1989 z iniciatívy prípravného výboru KDH na čele s JUDr. Jánom Čarnogurským po celom Slovensku boli zakladané Kresťansko - demokratické kluby. Tieto kluby vznikali vo všetkých mestách a dedinách. V našej obci Rybky prebehla podpora vyhlásenia prípravného výboru KDH a zároveň prihlásenie sa za členov KDH dňa 5. 1. 1990. Túto akciu v prevažnej miere vykonala Terka Vajglanová a zozbierala 133 podpisov v našej obci. Následne spolu s Ing. Elenou Michalicovou a Petrom Jeltnkom iniciovali a založili Kresťansko - demokratický klub v Rybkách, ktorý mal 110 členov. Dňa 25. 1. 1990 bola podaná žiadosť na MNV Rohovské Rybky o riadnu registráciu v rámci ešte vtedy existujúceho Národného frontu, ktorého sa potom stalo súčasťou. Riadna prihláška bola tiež zaslaná na Koordinačné centrum do Bratislavy.

Dňa 18. 2. 1990 bola ustanovujúca schôdza KDK Rybky, kde preberali demokratické voľby a boli zvolení členovia výboru KDK. Predsedníčkou klubu sa stala pani Eineterová Anna, podpredsedom Smetana Karol st., tajomníčkou Ing. Michalicová Elena, hospodárkou Šturdíková Helena. Na tejto schôdzi boli tiež schválené navrhované poslanci za KDK do rady MNV na základe vykonávaných rekonštrukcií NV, kde asi tretinu poslancov bolo možné vymeniť členmi KDK. Za poslancov boli schválení Jeltnek Peter, Moravanská Jozefína a Baláz Tomáš.

Potom nasledovala postupná príprava kandidátov ku komunálnym voľbám a 11. novembra 1990 boli títo kandidáti na predvolebnom mítingu predstavení. 25. 11. 1990 prebehli voľby starostu a poslancov, kde všetci kandidáti navrhovaní boli zvolení. Starostom obce sa stal kandidát navrhovaný za KDH - Ján Michalica.

Od marca 1991 členstvo v KDH je evidované preukazmi a platením členských známk.

5. 4. 1992 na výročnej členskej schôdzi bol volený nový výbor KDK, kde predsedníčkou sa stala pani Melanka Morávková.

Pri parlamentných voľbách, ktoré boli v júni 1990 a júni 1992 v oboch prípadoch KDH v našej obci volilo vyše 50 % voličov.

Okrem politickej činnosti KDK v Rybkách vyvíja v spolupráci s inými spoločenskými organizáciami i iné aktivity v oblasti kultúrnej, výchovnej, náboženskej, ako napr. besiedky k sv. Mikulášovi, kultúrne predstavenia, zájazdy, púte apod.

Ľudia chcú slobodu prejavu, tlače, zhromažďovania, združovania a náboženskú slobodu. V celej vlasti sa ozývajú hlasy za slobodné voľby. Ľudia, ktorí si uchovávali vzťah, pocítili potrebu byť spolu, slobodne sa organizovať. Tak i všetka činnosť Kresťansko - demokratického klubu v Rybkách vychádza z týchto potrieb.

Východiskom je kresťanský svetonázor, ekumenicky chápaný ako zjednocovacia základňa všetkých, ktorí uznávajú kresťanské etické hodnoty.

Ing. Elena Michalicová

Pavel Bunčák

Prostá reč

*Slová za slovom
deň po dni
Knihu za knihou
a rok po roku
skladám si pravdu
pre budúcnosť*

*A keď ma nebude
ani teba
každý si nájde
čo má rád*

*Deň prišiel
Čo bude zajtra?
Chvejú sa listy
padajú od strachu
Noc všetko zaplní
pochodom zďaleka*

*aj tá má svoju pravdu
pravdu detí pravdu matiek
aj zhasínajúcich životov*

*Ale ja sledič ducha
hľadám všetky cesty
vy moje deti k vám
Staviam deň po dni
slovo za slovom
teblu za teblou*

*To nie som ja
len ruka osamelá
rúčka snečných hodín
tieň a nič iné
vietor ju pobýna
a plachetnica píše
pieseň na hladine.*

Zostavil: Mgr. Kalamenovičová Mária

Vydal: Obecný úrad Rybky

Vytlačil: RETAK Senica

Kostol Panny Márie vysvätený 19.11.1989

Interiér kostola Panny Márie

Kaplnka Panny Márie z r. 1832

1994
jubilejný rok obce
R Y B K Y

1394 - 1994